

FNs HØRING AV NORGE OM GJENNOMFØRING AV KVINNERS MENNESKERETTIGHETER MØTE HOS LIKESTILLINGS- OG DISKRIMINERINGSOMBUDET, Oslo 1.11.17

Norge har sluttet seg til FNs internasjonale konvensjon om avskaffelse av alle former for diskriminering av kvinner (CEDAW- konvensjonen). Hvert 5. år leverer staten en statusrapport på gjennomføring av konvensjonens forpliktelser. Den internasjonale kvinnekommisjonen skal 7. november ha dialogmøte i Genève med representanter fra vår regjering. Mange sivile organisasjoner har gitt skriftlige innspill til en Skyggerapport, bl.a. FOKUS.

På bildet til venstre holder **Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO), Hanne Bjurstrøm**, et innlegg, men det er **statsråd Solveig Horne** som skal til Genève og svare for Norge – om staten har fulgt tilbakemeldinger fra forrige FN høring, samt besvare årets høring.

LDO har valgt ut fem tema hun mener bør få spesiell oppmerksomhet:

- Vold i nære relasjoner
- Seksuell trakassering og seksualisert vold
- Hatytringer, digital trakassering og digital vold
- Menneskehandel
- Ulikestilling i arbeidslivet

Ekspedisjonssjef Hege Nygård fra Barne- og likestillingsdepartementet (BLD) oppsummerte anbefalinger fra forrige rapport, hvilke forbedringer som er gjort, samt gjenstående utfordringer:

- Kjønnstereotyper i media
- Vold i nære relasjoner
- Styrking av krisesentra
- Menneskehandel og prostitusjon
- Ratifisering av Istanbul-konvensjonen (trådte i kraft 1.8.14) kalt en «gullstandard». Europa har tatt en lederrolle for å forebygge og bekjempe vold mot kvinner (Norge har ratifisert nå)
- Utradisjonelle yrkesvalg, kjønnsdelt arbeid, likelønn
- Utdanning og helse
- Flyktningkvinner utenfor arbeidslivet
- Få kvinnelige ledere i privat næringsliv

Ulike aktører har sendt supplerende rapporter direkte til CEDAW. Vi ble kort presentert noen av dem.

NIM (Norges nasjonale institutt for menneskerettigheter) v/direktør Petter Wille nevnte spesielt fire punkter:

1. Kvinner i fengsel (har dårligere forhold enn menn)
2. Seksualisert vold (Kripos gjør for dårlig etterforskning)
3. Vold i nære relasjoner (samer ble nevnt spesielt); mangel på kunnskap og kultursensitivitet
4. Utredningsinstruksen (det gis bl.a. for kort frist ved høringer)

Hanne Bjurstrøm, Likestillings- og diskrimineringsombudet starter med å bekrefte sin dobbeltrolle; både som tilsynsorganisasjon og med pådriverfunksjon. Hun nevner de samme fire punkter som NIM, og understreker at vi går i negativ retning mht kjønnstereotyper. Dette har direkte påvirkning på voldsfeltet. Hun understreker at alle kvinner skal ha en jobb de kan leve av. Kvinner jobber altfor mye deltid i helsesektoren. Dette er meget uheldig, også med tanke på pensjon.

Daglig leder i FOKUS, Gro Lindstad representerer 64 medlemsorganisasjoner. Mange av disse har gitt innspill (bl.a. vår organisasjon), og FOKUS har koordinert innspillene i én rapport (Skyggerapporten). Norge har mange svakheter og utfordringer, som hun oppsummerer slik:

- Gått tilbake på likestilling i Norge
- Fedrekvoten redusert fra 14 til 10 uker
- Mange midlertidige ansettelse
- 3 års regelen om opphold og min.inntekt på kr. 240.000 gjør det vanskelig for minoritetskvinner å bryte ut av vold i nære relasjoner
- Trenger flere endringer av strukturell karakter: lik lønn for likt arbeid, mindre deltid
- Manglende evne/vilje hos Regjering/Storting
- Kvinner er forskjellige, ikke bare kjønn
- Kvinnekonvensjonen er ukjent i Norge, brukes ikke i norsk rettsvesen
- FNs bærekraftsmål har et eget mål, Mål 5, om Likestilling, som Norge skal rapportere på
- Blitt mer kjønnsnøytrale, snakker mindre om diskriminering av kvinner

Møtet ble avsluttet med en interessant ordveksling blant paneldeltagerne. Flere mente at Stortingets flertall ikke er hørt i Regjeringen mht vold og trakassering. **Vold er et gjennomgående tema hos alle.** Å gi kutt i tilbud om fri rettshjelp er en katastrofe. Dette rammer de svakeste, ofte kvinner med minoritetsbakgrunn. Også kutt i juridiske stillinger hos LDO.

Karin Bruzelius fra Norges Kvinnelobby og representant fra PION, sexarbeidernes/prostituertes interesseorganisasjon har ulik tilnærming, men fokuserer også på vold og behov for strukturelle endringer. Bruzelius er sterkt berørt av at hvert 4. drap i Norge er partnerdrap, men det gjøres altfor lite. Utlendingslovgivningen er lite kvinnevennlig, og henviser til 3 års regelen. Ikke bra at likestilling er kommet i samme lov som diskriminering. Splitting av Likestillingsnemnda og LDO er ugunstig. All kommunikasjon med Nemnda, som flyttes til Bergen, skal være skriftlig - til LDO kan man gjerne ringe. I praksis betyr det at de mest ressursvake ikke får hjelp.

Representanten fra PION forteller om trakassering og «operasjon husløs» – man kan bli husløs på en times varsel, og de tør ikke rapportere vold til politiet.

Digital vold er et viktig tema. Det er en overgrepforherligende kultur blant ungdom. Unge gutter blir inspirert. Det bør utarbeides kompetansemål i skolefag om ungdom, kjønn og kropp. Det ble etterlyst bruk av det nye verktøyet for risikovurdering ved familievold (SARA). I dag har kun halvparten av landets politidistrikt tatt handlingsplanen i bruk. Begrunnelsen er mangel på ressurser og tid. En fulltids familievern/voldskoordinator bør lovfestes. Vi blir også minnet om at minoritetskvinner tilhører likestilling, og ikke er innvandringsministerens område.

Avslutningsvis bekrefter Gro Lindstad at FOKUS vil ha med et eget attendum til Genève og ha et separat møte med komiteen. Hun bemerker også overfor BLD at de sivile organisasjoner vil være med underveis i hele prosessen, ikke bare før høringer og gjentok at CEDAW må bli mer kjent og synlig i Norge.

Gerd Louise Molvig
Norgesunions FOKUS-kontakt